

זכור את אשר עשו לך באירופה

התביעה מערביי ישראל לבחוד בין זהות פלשתינית לנאמנות למדינה אינה ישימה ואינה הוגנת

הוא הכי מפחיד. השתיקה, אם נבעה ממנו, היא שצריכה להדיר שינה מעיני מי שזרד לעצם קיומה של הסדרונה. התביעה מהערבים בישראל לבחוד בין זהות פלשתינית ובין נאמנות למדינה אינה ישימה ואינה הוגנת. לפני מאות שנים, כאשר חשכת ימי הביניים מגעה את חופש הרוח, הופיעה תביעה חזקה כלפי יהודים באירופה. חלקם נאנסו להיזות נוצרים וחלקם התאבדו על קידוש השם או נידונו לגירוש. למרבה האירוניה שב סגן השר רצון והציב את היהודים נמשואה זו, אך הפעם מצידה השני.

במאה ה-21 יצטרפו היהודים בישראל ללמוד לחיות עם העובדה שכחמישית מאזרחי המדינה הם בני העם הפלשטיני, ובצד היוזם אזרחי ישראל הם מושפעים עמוקות מן המור והפלשתינים. בתנאים אלה, הבעת אבל ומחאה של ערבים על התנקשות בחייו של אחד ממנהיגי עםם ודוג רבים מבניו היא צעד סביר בהחלט.

הסדר שלום עם העם הפלשטיני יסייע ליישב את הקושי הכרוך בכך, אבל גם ער או ישראל היא דמוקרטיה. רעת אר וחיים מובעת נגלוי נמסגרת החוק גם אם היא קשה לשמיעה. חייב אם עבר אזרח על החוק – יישפט וייענש. סובלנות של היהודים לתחושה זו של האזרחים הערבים היא הכרה, ואינה מחיר גבוה מדי תמורת תג האכיפת. רמוקרטיה שאנו נהנים ממנו, בינתיים, במשפחת העמים.

היסטוריית הפחד שאחזה בציבור היהודי לאחר ההתנקשות בשייח' יאסיף גרמה לרבים לשלוף שוב את מרחוץ הנאמנות מול הערבי הנקרה בדרךכם, ולבצע בו בדיקה מהירה. מקהלת משניעי הנאמנות תגנה ממש כאשר ועדת הכקק הסריוה בשבוע שעבר על הפגנת האבל והמחאה באר"ו בוקר רוציין שווקי ח'טיב, יו"ר ועדת המעקב בגלי צה"ל, בניסיון לתאר את עמדות הציבור הערבי. מולו הועלה לש"דור סגן השר מיכאל רצון, ששלוף בלהט, בלא שהיות, את ההצעה המוחצת: „לגרש את שווקי ח'טיב לעזה, שם יוכל להתאבל על השייח'". כך, בפירוש, בשיוור חי ללא עריכה, חבצ סגן השר במפגיע ובסומבי מיו"ד ועדת המעקב שיודה בנאמנות למדינה – ע"י התכחשותו לבני עמו – ומשלא נענה, מסק לו גירוש: „לך לעזה" בהמשך, נוכח אילמוחו של השרר השגון רפי רשף, הוסיף רצון וקרא לגרש את הערבים (בלשון רבים) לעזה, „שם יוכלו להתאבל על השייח' יאסיף".

בסופו של דבר, ביישובים הערביים לא התנוססו דוג לים שחורים ולתהלוכה בנצרת הגיעו רק כ-3,000 מפגינים. אפשר שהמנהיגות הערבית לא קראה נכון את הציור שלה בהכרזיה על יום האבל והמחאה, אבל אפשר גם שהאזרחים הערבים הבינו שעליהם לשתוק, כי חרב הגירוש השני, של אלה שנשארו כאן אחרי 1946, מונפת מעל ראשיהם. הפחד שהשאיף את המפגינים בבית, אם היה,